

AANDACHTSPUNTEN BIJ DE VIERING VAN DE EERSTE COMMUNIE

Samen met het doopsel en het vormsel maakt het volwaardig deelnemen aan de Eucharistie deel uit van de christelijke initiatie. Drie sacramentele momenten tekenen het leven van wie christen wil worden. De viering van de eerste communie hoort thuis in een breder gebeuren. Het is een belangrijke stap voor wie groeit in gelovige verbondenheid met de kerkgemeenschap en met de levende Heer.

De huidige praktijk rond de eerste communie bestaat op veel plaatsen uit een viering met kinderen van ongeveer zeven jaar, veelal nog in klasverband. Het is een hele kunst om in die kinderviering Jezus' woord en aanwezigheid centraal te plaatsen. In verband met de initiatiesacramenten zijn heel wat vragen te stellen. Een grondige gedachtewisseling is noodzakelijk en bezig.

Binnen de huidige praxis is het zinvol om enkele **liturgische aandachtspunten** te formuleren. Ze kunnen er hopelijk toe bijdragen om de eerste communieviering sterker te beleven als een moment van initiatie in het leven als jonge christen. De viering van de eerste communie leidt kinderen binnen in de grotere gemeenschap die Eucharistie viert.

A. Algemeen

De voorbereiding van de viering

De **eerste communieviering wordt best voorbereid door een werkgroep** met verantwoordelijken van de parochie samen met mensen uit de school en enkele ouders.

De betrokkenheid van velen

Het is belangrijk om aandacht te hebben voor de **betrokkenheid van velen**.

- Om de betrokkenheid te bevorderen is het onthaal en de verwelkoming van de aanwezigen in de viering van groot belang.
- Het is belangrijk dat de eerste communicanten zich betrokken voelen bij de viering, dat ze aandachtig luisteren, meezingen en meebidden. Sommige eerste communicanten kunnen een specifieke taak opnemen in de viering (bij het gebed om ontferming, bij de voorbede, bij het aanbrenge van de gaven, ...), maar de viering mag geen optreden zijn.
- De eerste communieviering staat niet op zichzelf. Tijdens enkele instapvieringen maken kinderen reeds (verder) kennis met de inhoud en het verloop van een eucharistieviering en tijdens de eerste communieviering wordt ook verwezen naar de viering van de Eucharistie op zondag, met aandacht voor jonge gezinnen.
- Er wordt ook aandacht geschonken aan de ouders, de familieleden en de parochianen, die aanwezig zijn. De teksten, ... moeten van die aard zijn dat ook de volwassenen zich aangesproken kunnen voelen. Zo vermijdt men dat het alleen een zaak van kinderen wordt met de gemeenschap in de rol van toeschouwer.

Liederen en muziek

Men kiest voor **Bijbelse liederen of liederen die sterk aansluiten bij de eigenheid van de Eucharistie**. De gekozen liederen krijgen bij voorkeur reeds een plaats in de voorbereiding en in de instapvieringen, zodat de kinderen deze liederen goed kennen. Bij voorkeur tracht men, naast de eerste communicanten, ook de andere aanwezigen te betrekken bij het zingen van de liederen.

De schikking van de liturgische ruimte

Men zorgt ervoor dat de **schikking van de zitplaatsen van de eerste communicanten** een zo groot mogelijke betrokkenheid en beweeglijkheid garandeert. De stoelen van de eerste communicanten zijn zo opgesteld dat ze kijken naar het altaar en de lezenaar. Zo zien zij wat de voorganger doet en zo kan de priester hen ook aankijken als hij tot hen spreekt.

De visualisering

Bij het visualiseren kiest men voor beelden of symbolen die aansluiten bij de eigen aard van de eerste communieviering en die verwijzen naar Jezus of de inhoud van de evangelielezing.

Het tekstboekje

- Een tekstboekje voor alle aanwezigen is een belangrijk instrument om de betrokkenheid bij de viering te vergroten. Een tekstboekje is best **niet te uitgebreid**. Er wordt alleen opgenomen wat de actieve deelname van de aanwezigen vergroot: liedteksten, gemeenschappelijke gebeden, acclamaties, Schriftteksten en het eucharistisch gebed drukt men niet af in het boekje. Men luistert naar Gods Woord en naar het eucharistisch gebed waar men zich biddend, eventueel ook met enkele acclamaties, bij aansluit.

Foto's en video

Er worden duidelijke afspraken gemaakt met wie instaat voor **foto's en video**. Men zoekt hiervoor bekwame mensen die vertrouwd zijn met de eigenheid van de viering en zich onopvallend gedragen.

B. Met betrekking tot de verschillende onderdelen van de eucharistieviering

Algemeen

- Met het oog op een groeiende vertrouwdheid met de Eucharistie wordt de **vaste opbouw** ervan gerespecteerd.
- De viering duurt best **niet te lang**. De duur van de viering wijkt bij voorkeur niet te veel af van de duur van een gewone zondagsviering. Een te lange viering komt de aandacht en de betrokkenheid niet ten goede.

Dienst van het Woord

- Aan de **evangelielezing** gaan één of twee andere **Bijbellezingen** vooraf. Schriftteksten helpen kinderen om verder kennis te maken met de Heer Jezus die hen in de Eucharistie nabij komt.
- De evangelielezing wordt gekozen uit het evangelie volgens Matteüs, Marcus, Lucas of Johannes. Deze keuze gebeurt steeds in samenspraak met de voorganger. De priester of de diaken draagt het evangelie voor. Het is ook mogelijk om het evangelie in de vorm van een rollenspel aan bod te brengen.
- Andere Bijbellezingen komen uit de Handelingen van de apostelen of uit de Brieven.

Eucharistisch gebed en Onzevader

- Het **eucharistisch gebed** komt uit het altaarmissaal waar men o.a. de eucharistische gebeden met kinderen of jongeren (= eucharistisch gebed VIII, IX of X) vindt.
- Om de betrokkenheid van velen mogelijk te maken wordt het **Onzevader** bij voorkeur **samen gebeden**. Zo groeit ook de vertrouwdheid van kinderen met dit gebed.

Communie

- De communie verloopt **op een rustige en waardige wijze**. De eerste communicanten worden goed voorbereid op het ontvangen van de heilige communie. Tevens oefenen zij langs welke weg zij naar voren komen en opnieuw naar hun plaats gaan.
- Men is attent voor een **sfeer van rust na de communie**. Zowel de eerste communicanten als ook hun familieleden worden hiertoe uitgenodigd. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door in het tekstboekje van de viering de zin op te nemen: 'na de communie maken alle aanwezigen het stil om even te bezinnen, om een stil dankgebed te formuleren, ...'. De eerste communicanten maken reeds tijdens de eerste communievoorbereiding kennis met deze vorm van 'stil gebed'. Vanzelfsprekend kan er na de communie ook rustige muziek weerklinken of kan er na een periode van stilte een lied gezongen worden dat inhoudelijk aansluit bij het ontvangen van de communie.